TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN NÚI THÀNH** **TỈNH QUẢNG NAM** --- Số:05/2023/QĐST - DS Ngày: 30 - 6 - 2023	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** ----------

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NÚI THÀNH, TỈNH QUẢNG MAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Công Bá

Thư ký phiên họp: Ông Đặng Tư Thình – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Trọng Nghĩa - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 6 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2023/TLST-.DS ngày 22 tháng 5 năm 2023 về việc "*Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2023/QĐMPHST - DS ngày 20 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Văn T, sinh năm 1929. Nơi cư trú: Thôn MB, xã TH, huyện N, tỉnh Quảng Nam.

Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người yêu cầu: Ông Trịnh Văn H – Trợ giúp viên pháp lý Chi nhánh trợ giúp pháp lý số 03 của Trung tâm trợ giúp pháp lý nhà nước tỉnh Quảng Nam.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự lập ngày 10/5/2023, trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu ông Hoàng Văn T trình bày: Ông Hoàng Văn T và bà Lê Thị Ph có quan hệ hôn nhân từ trước năm 1975. Ông Tường và bà Ph có 10 người con chung, trong đó có anh Hoàng Văn Th, sinh năm 1972. Anh Hoàng Văn Th khi sinh ra phát triển thể chất và tâm thần bình thường. Bản thân anh Thi học đến lớp 9/12, từ năm 1989 đến năm 1991 tham gia nghĩa vụ quân sự, sau khi giải ngũ thì buôn bán làm ăn đến năm 1996 do bị bệnh nên nghỉ buôn bán. Từ năm 1996 thì anh Hoàng Văn Th bị các dấu hiệu của bệnh như ít ngủ, nói nhảm, kích động, đập phá đồ đạc, hành hung người khác vô cớ. Gia đình đã đưa

Hoàng Văn Th khám bệnh và điều trị nội trú tại Bệnh viện tâm thần Đà Nẵng khoảng 02 tháng. Sau khi ra viện anh Th được nhận thuốc điều trị ngoại trú tại xã Tam Hiệp, huyện Núi Thành, sau thời gian thì chống đối, bỏ điều trị nên bệnh tái phát phải đưa bệnh viện điều trị nhiều lần. Từ năm 2014 đến nay anh Hoàng Văn Th được đưa vào nuôi dưỡng tại Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Quảng Nam theo Quyết định của Sở lao động – Thương binh – Xã hội tỉnh Quảng Nam. Năm 2019 bà Lê Thị Phượng chết có để lại tài sản là nhà, đất nhưng vì anh Hoàng Văn Th bị bệnh nên không thể thực hiện các giao dịch dân sự nhằm bảo vệ quyền lợi cho anh và những người đồng thừa kế khác. Vì vậy, ông Hoàng Văn T yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Núi Thành giải quyết tuyên bố anh Hoàng Văn Th là người mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, qua kết luận giám định pháp y tâm thần do Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung thực hiện thì anh Hoàng Văn Th chỉ bị khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi. Do đó, ông Hoàng Văn T có đơn thay đổi, yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Núi Thành xem xét tuyên bố anh Hoàng Văn Th là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Người bảo vệ quyền lợi ích hợp của người yêu cầu Luật sư Trịnh Văn H có ý kiến: Anh Hoàng Văn Th sau khi tham gia nghĩa vụ quân sự về quê làm ăn, sinh sống thì phát sinh bệnh làm ảnh hưởng đến tinh thần và thể chất. Tình trạng bệnh không thuyên giảm dẫn đến khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Nay vì quyền lợi của gia đình ông Hoàng Văn T cũng như quyền lợi của anh Hoàng Văn Th đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Văn T tuyên bố anh Hoàng Văn Th là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp: Tòa án nhân dân huyện Núi Thành thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền. Thẩm phán được phân công giải quyết chấp hành đúng các quy định của pháp luật khi tiến hành tố tụng, xác định đúng quan hệ pháp luật và tư cách tố tụng của các đương sự; thời hạn mở phiên họp đúng hạn luật định; việc chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu đảm bảo đúng thời hạn. Các đương sự thực hiện các quyền và nghĩa vụ đúng quy định, chấp hành tốt nội quy phiên họp. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành đề nghị áp dụng Điều 23 Bộ luật Dân sự; Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Văn T, tuyên bố anh Hoàng Văn Th là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Núi Thành nhận định:

[1] Căn cứ các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ giải quyết việc dân sự thể hiện: Anh Hoàng Văn Th, sinh năm 1972 có cha là ông Hoàng Văn T và mẹ là bà Lê Thị Phượng. Từ khi sinh ra anh Hoàng Văn Th phát triển thể chất và tinh thần bình thường, có thời gian tham gia nghĩa vụ quân sự từ năm 1989 đến 1991 thì giải ngũ về địa phương sinh sống nhưng chưa có vợ, con. Từ năm 1996 thì anh Hoàng Văn Th phát sinh bệnh không làm làm chủ được hành vi, phải đưa đi điều trị nhiều lần.

Từ năm 2014 đến nay anh Hoàng Văn Th được đưa vào nuôi dưỡng tại Trung tâm điều dưỡng người tâm thần Quảng Nam theo Quyết định của Sở lao động – Thương binh – Xã hội tỉnh Quảng Nam. Do vậy, ông Hoàng Văn T là cha ruột của anh Hoàng Văn Th có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Hoàng Văn Th là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015.

[2] Căn cứ vào Đơn yêu cầu giám định pháp y tâm thần của ông Hoàng Văn T yêu cầu Tòa án ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Hoàng Văn Th để làm cơ sở giải quyết việc dân sự. Ngày 23/5/2023, Tòa án nhân dân huyện Núi Thành ban hành Quyết định trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với anh Hoàng Văn Th. Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 743/KLGĐ ngày 16 tháng 6 năm 2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, thì anh Hoàng Văn Th:

"Thời điểm hiện tại:

a. Kết luận về y học: Tâm thần phân liệt thể paranoid, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.02)

b. *Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi."*

Do vậy, yêu cầu của ông Hoàng Văn T, quan điểm của Luật sư Trịnh Văn Hoàng và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành tại phiên họp là có căn cứ pháp luật, Tòa án nhân dân huyện Núi Thành căn cứ Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của ông Hoàng Văn T tuyên bố anh Hoàng Văn Th là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Hoàng Văn T là cha ruột làm người giám hộ cho anh Hoàng Văn Th; quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 57 và khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự.

[3] Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì ông Hoàng Văn T được miễn lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ: Các Điều 23, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự; các Điều 376, 378, 371 và Điều 372 Bộ luật Tố tụng Dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Văn T;

Tuyên bố: Anh Hoàng Văn Th, sinh năm 1972 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định ông Hoàng Văn T là cha ruột làm người giám hộ cho anh Hoàng Văn Th; quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 57 và khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự.

Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Văn T được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định, Người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân huyện Núi Thành có quyền kháng nghị và trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh

Quảng Nam có quyền kháng nghị quyết định này để Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Nam giải quyết theo thủ tục phúc thẩm.

<u>Nơi nhận</u>:
- *TAND tỉnh Quảng Nam*
- *VKSND tỉnh Quảng Nam*
- *VKSND huyện Núi Thành;*
- *Chi cục THADS huyện Núi Thành;*
- *Đương sự;*
- *Lưu hồ sơ, án văn*

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Công Bá